

STIFTELSEN BERGENS SJØFARTSMUSEUM

Rapport fra

Marinarkeologiske registreringer

Utdyping Drågaskjersflu, Tekneskjerflu og Mortingbåen – Kinn kommune

Figur 1 Stabben fyr i nærheten av Mortingbåen (ikke med i tiltaksområdet). Foto: Bergens Sjøfartsmuseum 2020.

Kinn kommune

17.12. 2020

Innledning og formål

Den 27.04- 08.05 2020 gjennomførte Bergens Sjøfartsmuseum marinarkeologiske registreringer ved tiltaksområde for Tekneskjereflu, Drågaskjerflu og Mortningbåen i Kinn kommune.

Foranledningen for undersøkelsene var utredning av tiltaksområder for utdypning i indre lei. Tiltaket er medfører inngrep i sjøbunn i et område med potensial for funn av marine kulturminner. Med hjemmel i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner, §§ 9 og 14, ble det derfor fra Bergens Sjøfartsmuseum som vedkommende myndighet, stilt krav om marinarkeologiske registreringer i forbindelse med reguleringen av området.

Formålet med registreringene var å vurdere de foreslåtte tiltakenes grad av konflikt i forhold til eventuelle marine kulturminner, samt å vurdere det maritime kulturlandskapet i det berørte området.

Undersøkelsesområde og bakgrunn

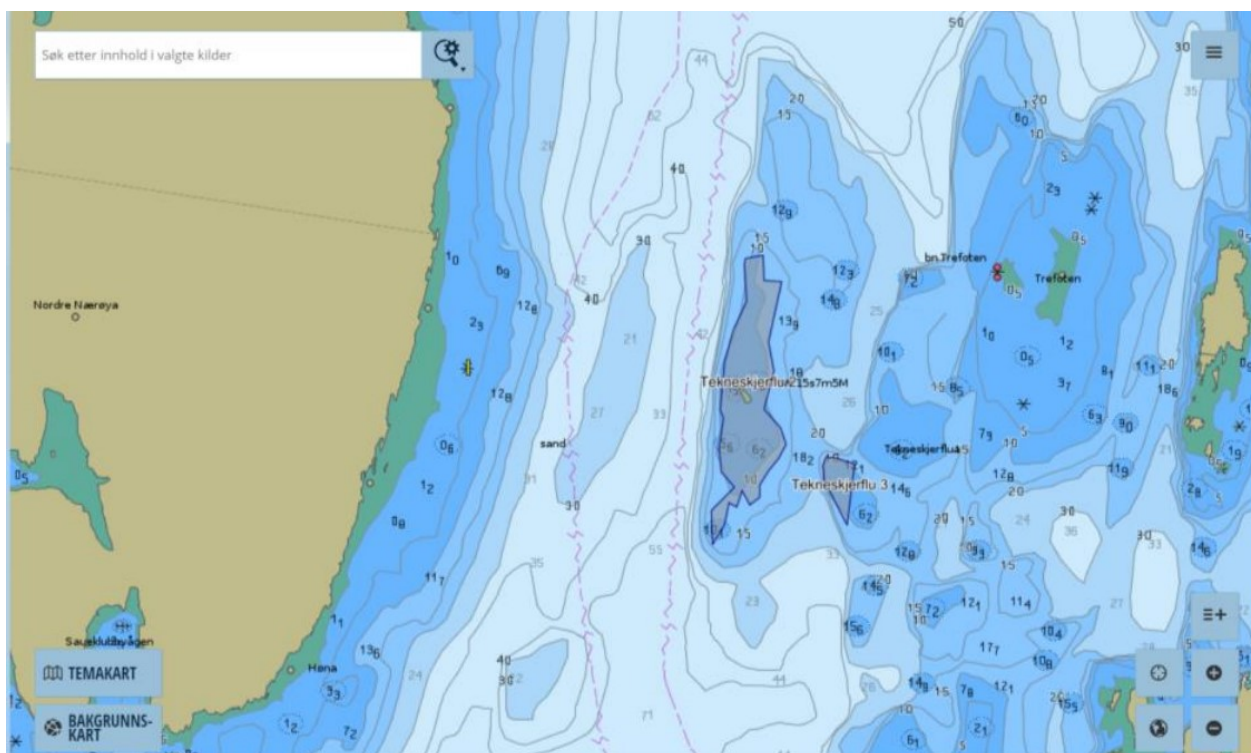
Bergens Sjøfartsmuseum anser den indre skipsleien rundt Florø for å være et viktig område for marinarkeologi, og stedet inngår i et prioritert område for Vestland. Området har vært gjenstand for stor maritim aktivitet og vi kjenner til at skipsleden er tegnet på kart i området fra midten av 1700-tallet. Farvannet er urent og det har vært flere forlis i området, spesielt i området rundt Stabben fyr og Mortingbåen.

Undersøkelsene

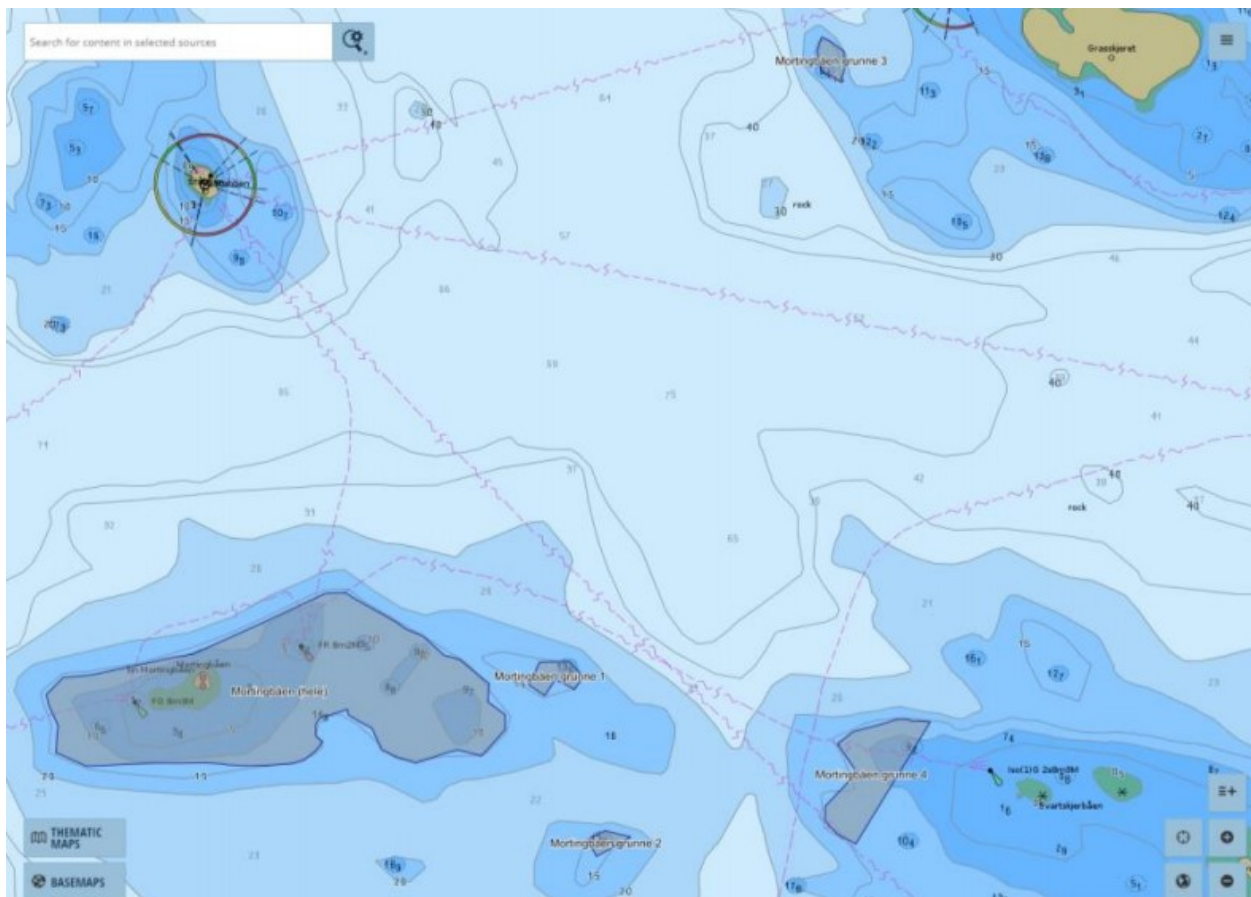
Undersøkelsene ble utført av Tord K Karlsen, Eirik Herdlevær og Thomas Bjørkeland fra Bergens Sjøfartsmuseum. Innleid dykker Anders Schouw og Fredrik Sivertsen (forskjellige perioder) var med for å svare til Arbeistilsynets nye krav om dedikert lineholder. Alle er sertifisert for vitenskapelig dykking (klasse A, S eller B). Det ble benyttet selvforsynt pustestyr (SCUBA) med kommunikasjon mellom dykker og dykkeleder. Redningsdykker sto parat ved dykk. Under dykkingen ble det, i tillegg til visuell registrering, sondet ned i sjøbunnen for eventuelt å avdekke strukturer som ikke var synlige på bunnoverflaten. Det ble kjørt sonar av typen DeepVision DE680D. Denne har høy frekvens for å kunne detektere mindre objekter og gir et godt overblikk over eventuelle anomalier som ballastrøyser, skipsvrak og andre større strukturer.

Figur 2 Utdypingsområde Drågakjerfllu. Kart: Kystverket.

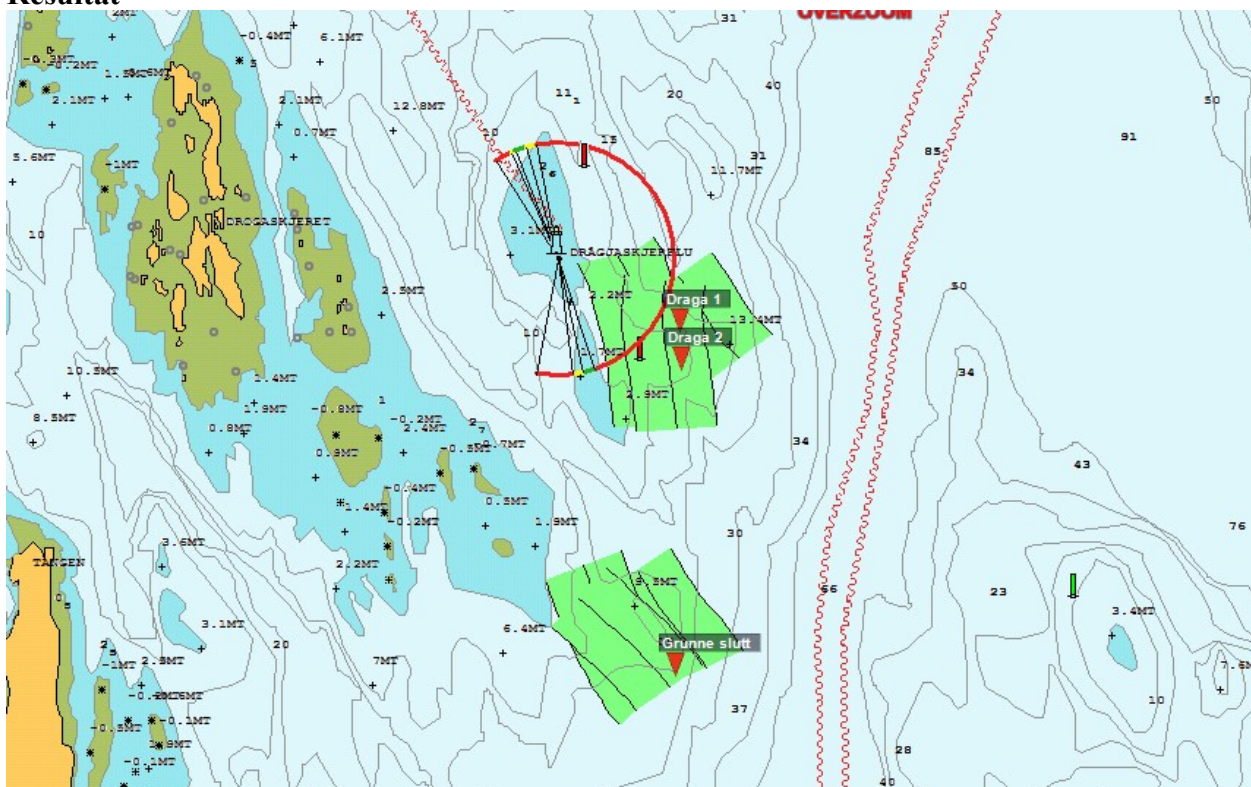

Figur 3 Utdypingsområde Tekneskjerfllu. Kart: Kystverket.

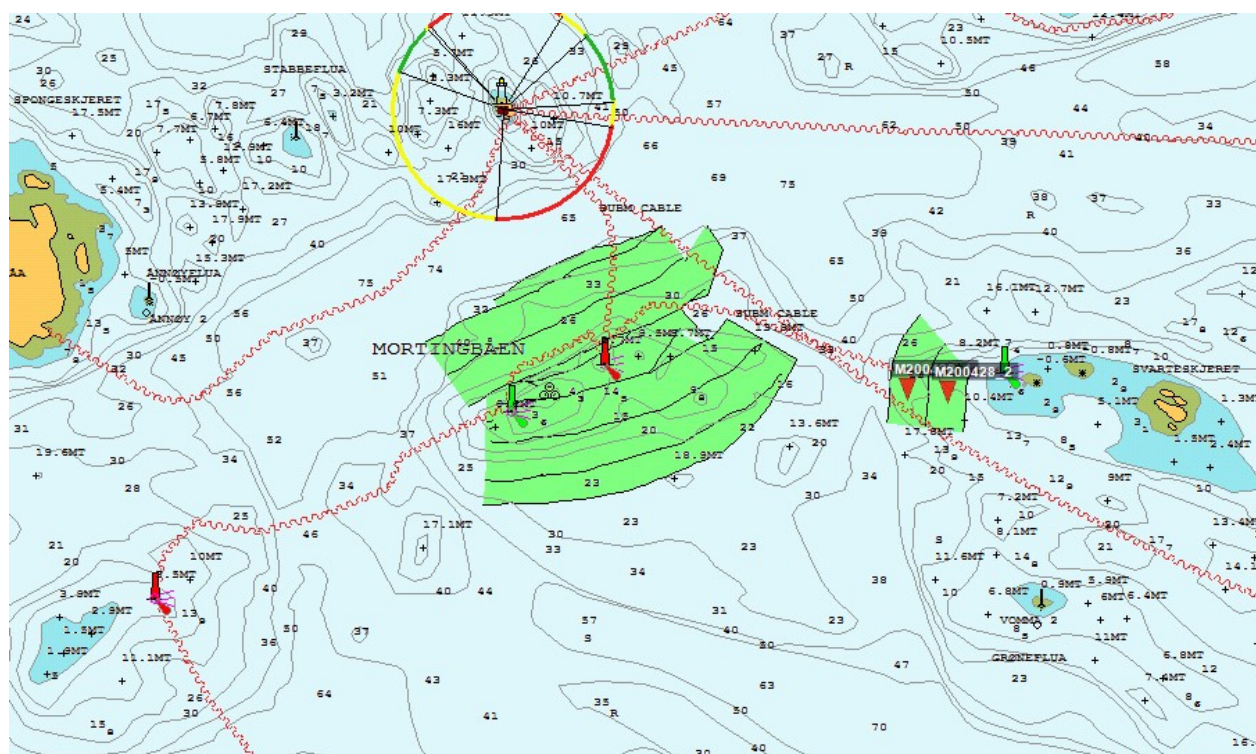

Figur 4 Utdypingsområde Mortingsbåen. Kart: Kystverket.

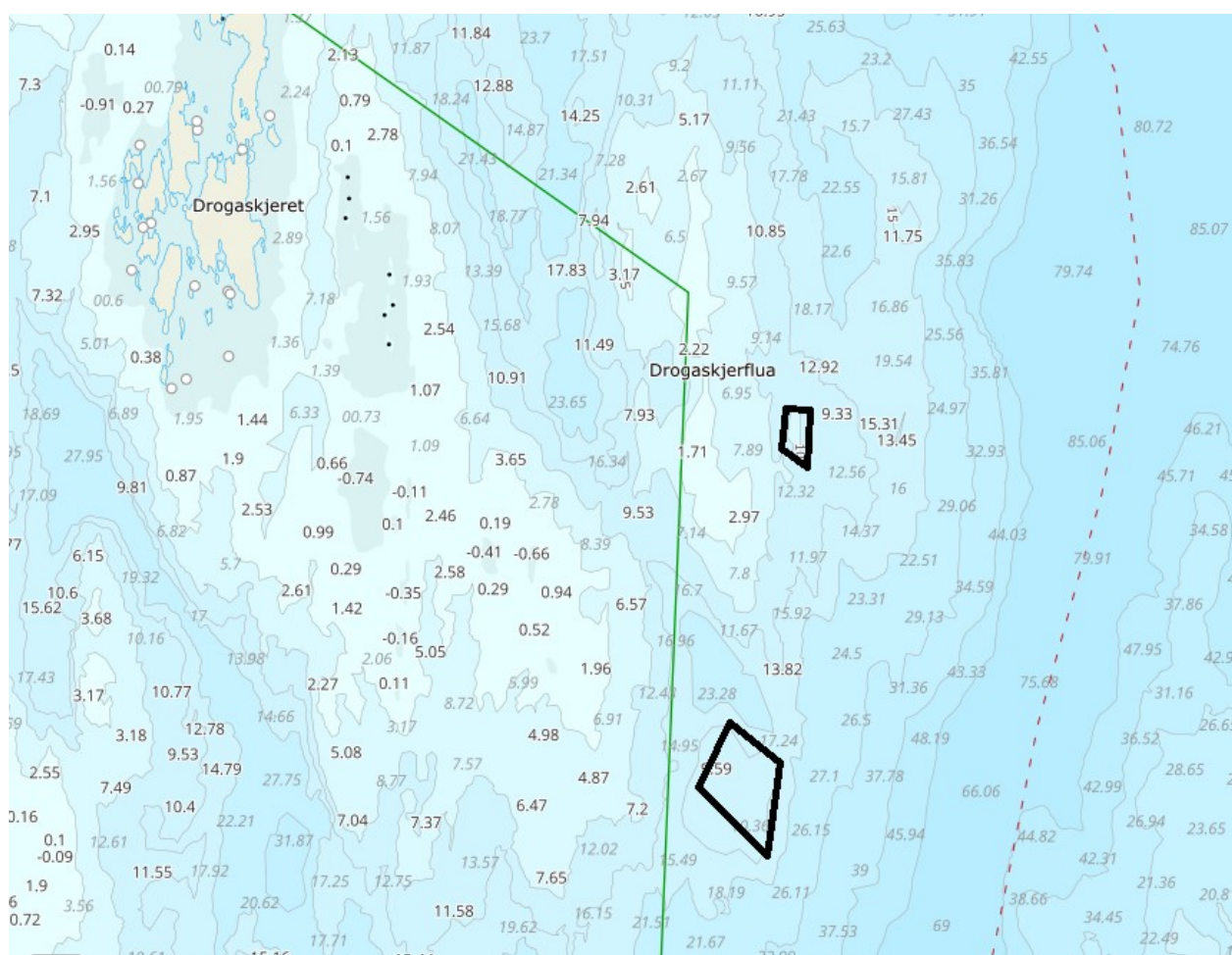
Resultat

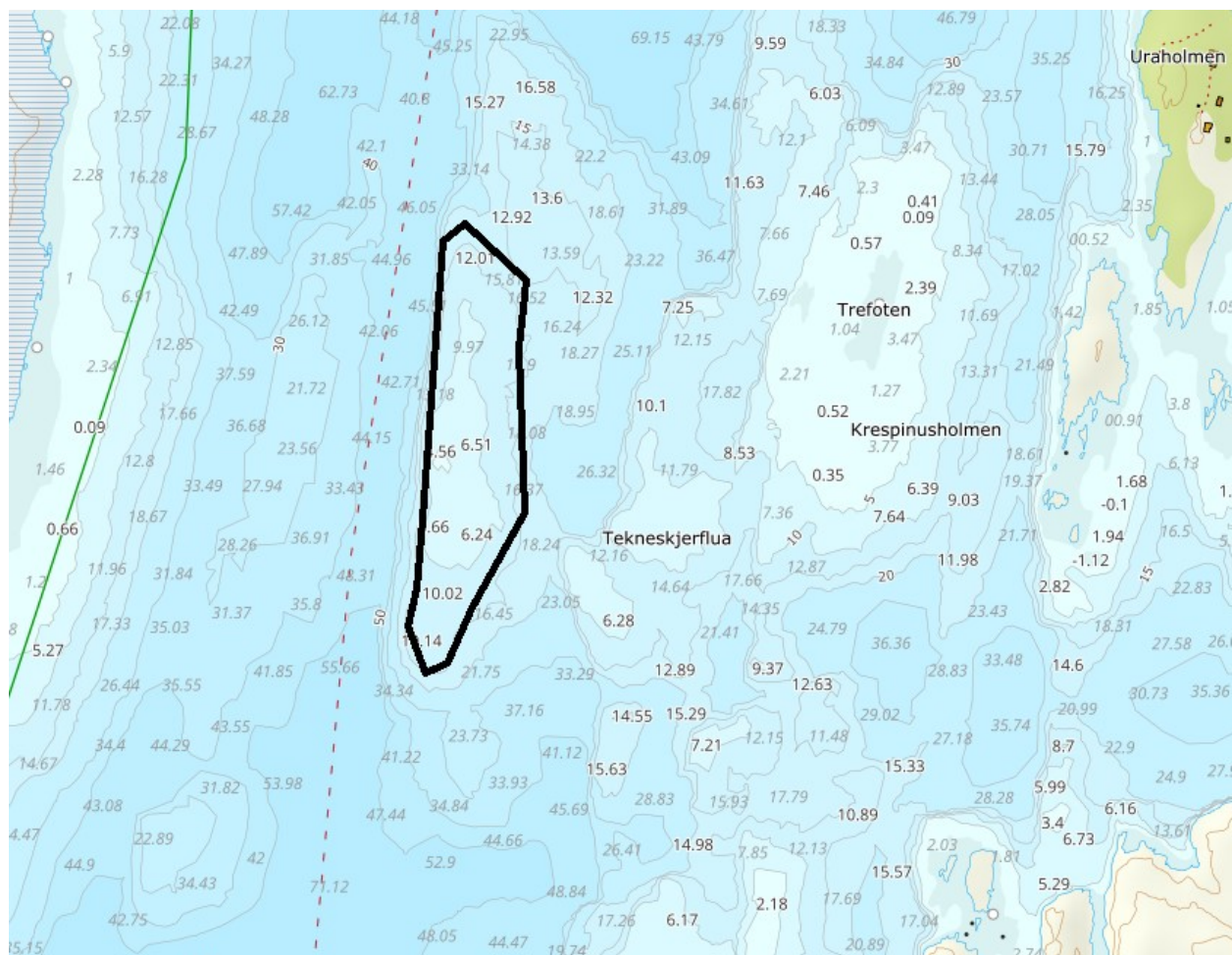
Figur 5 Oversikt over område som er dekket med sonar på Dråggaskjersflu. Kart: Navionics/DeepView.

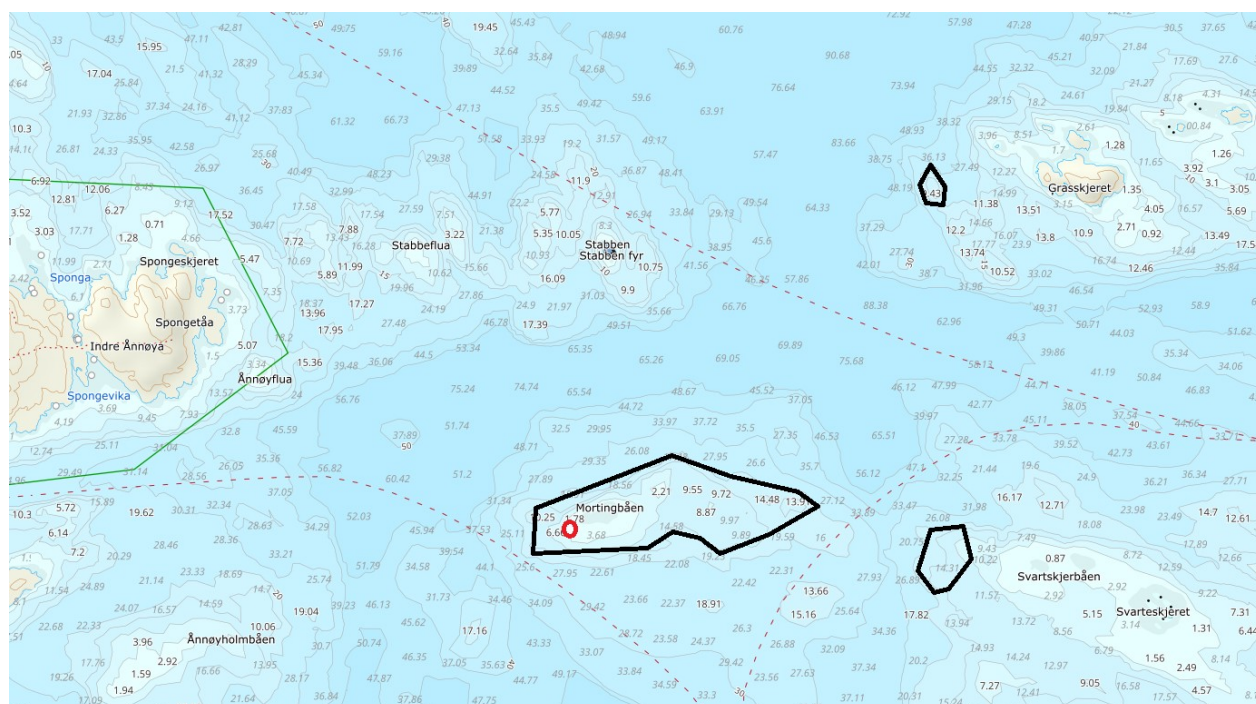
Figur 6 Oversikt over område som er dekket av sonar på Mortingbåen. Kart: Navionics/Deepview.

Figur 7 Område som er undersøkt med dykker Drågaskjerflua. Kart: Norgeskart.

Figur 8 Område som er undersøkt av dykker Tekneskjerflua. Kart: Norgeskart

Figur 9 Område som er undersøkt av dykker Mortingbåen. Kart: Norgeskart

Det ble kjørt sonar i områdene i forkant av dykking for å kunne avdekke større strukturer eller anomalier. Det ble ikke observert anomalier under kjøring av sonar. Dykkeundersøkelsene ble i hovedsak konsentrert rundt mortingsbåen. I Figur 9 (rød sirkel) ble det funnet en del koks/steinkull som kan være rester av frakt eller et skip som har gått ned i området uten at skipet er påvist i området. Det ble også funnet en kjetting som er vanskelig å si noe om da det kan være fra konstruksjoner på selve Mortingbåen, en mistet ankerkjetting eller annet. Vi anser ikke dette til å ha noe særlig verneverdi

Figur 10 Koks/steinkull funnet ved Mortingbåen. Foto: Bergens Sjøfartsmuseum 2020.

Figur 11 Kjetting funnet ved Mortingbåen. Foto: Bergens Sjøfartsmuseum 2020.

Konklusjon

I tiltaksområdet for utdyping Tekneskjerflu, Drågaskjerflu og Mortingbåen i Kinn kommune ble det funnet spor etter kulturminner som er vernet av §14 i kulturminneloven (Mortingbåen). Koks/Steinkull kommer trolig fra en skipslast/skipsfunn og vil dermed komme inn under bestemmelsene i §14 (kulturminneloven), vi mener allikevel at det ikke er til hinder for å gjennomføre tiltaket da verneverdien er svært lav.

Bergen, 17.12. 2020.

Eirik Herdlevær